

Ф. № 452.

Оп. № 1

Ф. № $\frac{580}{3}$

Галан
Арослав Алек-
сандрович -
украинский ра-
дяневский пись-
менник.

/ 1943 - 1949 рр. /.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ
ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА УРСР

до опису № фонду 452

Галан Ярослав Олександрович

ГАЛАН ЯРОСЛАВ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

/ 1902 - 1949 рр. /

український радянський письменник

(назва фонду)

ФОНД № 452

ОПИС № 1

(назва опису)

/1943 - 1949 рр./

(крайні дати документальних матеріалів)

З М І С Т

Український радянський письменник Ярослав Олександрович
 до опису №1 фонду №452
 Галана народився 27 липня 1902 року в м. Ізясль Львівської області
 Галана Ярослава Олександровича

вчився в початковій школі міста Перемілля, після закінчен-

Назва розділів опису	№ справ	стор. опису
У 1916 році закінчив Рогозьку гімназію.		
У 1922 р. вступив до Віхнівського університету на філософ-		

Передмова

І. Листи Я.О.Галана I 13
 університет, відділення слов'янської філології.
 згодом займається в робітничим рухом, бере активну
 участь у студентських організаціях та робітничому товаристві
 "Свобода".

У 1928 р. закінчив Франківський університет.
 Серія творів Я.О.Галана була його п'єса "Дон Міхот із
 Ізясля" 1926-1927 рр., яка одержала премію на конкурсі
 Українського театру у Львові. Нотим написав драму "Вантаж".

Це - художній аналіз тих імперіалістичних сил, які стояли
 за спиною китавської реакції - та зрештою, виснажені ці сарафанні
 маневризмів такалом. Після через рік він написав комедію про
 українського інтелігентів - "999", оповідання "Бара".

Галана створював пристрасні, оповнені почуттями се-
 ладного протесту оповідання, виступав проти українських на-
 ціоналістів, традицій.

У 1931 р. він публікує нафлети, пароди в журналі "Вікна",
 критичні твори "Лізі напередодні", "Останні роки Батагонії".
 Він намагається знайти всі можливі способи сатири.

Галана згодом знову звався до роботи: піднімати килим і подумати
 про протест проти антиінтелігентського рабства.

ПЕРЕДМОВА.

Український радянський письменник Ярослав Олександрович Галан народився 27 липня 1902 року в м. Динів Львівської області в сім'ї дрібного службовця.

Вчився в початковій школі міста Перемишля, після закінчення склав іспити в перший клас гімназії.

У 1918 році закінчив Ростовську гімназію.

У 1922 р. вступив до Віденського університету на філософський факультет, відділення слов'янської філології.

В цей час він знайомиться з робітничим рухом, бере активну участь у студентських організаціях та робітничому товаристві "Єдність".

У 1928 р. закінчив Краківський університет.

Першим твором Я.О.Галана була його п'єса "Дон Кіхот із Ентегейма" 1926-1927 рр., яка одержала премію на конкурсі Українського театру у Львові. Потім вийшла драма "Вантаж".

Це - художній аналіз тих імперіалістичних сил, які стояли за свавільною китайською реакцією та вирок їм, винесений зі справжнім письменницьким талантом. Рівно через рік він напише комедію про український націоналізм - "99%", оповідання "Кара".

Ярослав Галан створював пристрасні, сповнені почуттям соціального протесту оповідання, виступав проти українських націоналістів, зрадників.

В 1931 р. він публікує памфлети, нариси в журналі "Вікна", публіцистичні твори "Львів напередодні", "Останні роки Батагонії". Його памфлети засвідчили блискучі можливості сатири.

Галан ясно бачив свій обов'язок: піднімати живий і поглиблений протест проти капіталістичного рабства.

У 1935 році з'являються п'єси "Невідомий Петро", "Мертві борються", "Цілина".

У 1936 р. Галан бере участь у підготовці і роботі антифашистського конгресу.

На початку війни Я.Галан евакуюється до Казані, Уфі. З жовтня 1941 р. працює в редакції журналу "Нові горизонти".

В 1943 р. виходить книга "Фронт в ефірі". З кінця 1948 року і до 1949 р. Я.Галан працює кореспондентом газети "Радянська Україна".

В 1945 році він здійснює зарубіжні поїздки по частинах Радянської Армії /Німеччина, Польща, Чехословаччина, Австрія, Угорщина/. Пише памфлети "З хрестом чи з искем".

Трохи пізніше виходить його памфлет "Що таке унія". Це - серйозне наукове дослідження Галана. Тут він викриває підступи католицької церкви, боротьбу народу з нею.

У 1946-48 рр. працює над памфлетами "Їх обличчя", "Присмерк чужих богів", "Під золотим орлом".

У 1949 р. Я.Галан вступає до комуністичної партії. Працює над новими творами.

Письменник нагороджений двома орденами "Знак пошани". Обирався депутатом Львівської міської Ради депутатів трудящих.

25 жовтня 1949 р. Я.Галан був по-зрадницькому вбитий націоналістичними агентами.

За памфлети з збірки "Вибрані" і присуджено посмертно Державну премію II ступеня.

В архіві зберігаються листи Галана, які передала його знайома Камінська Ніна Яківна 14.ІІ.1972 р.

Документи фонду просистематизовано у відповідності до схеми систематизації.

Порядковий номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Зазначки
1.	Листи Галана Ярослава Олександровича Камінський Ніні Яківні. Док.12. В даний опис внесена 1 /одна/ справа. ІІ.П.75р. мл.науковий працівник <i>Лаз</i> Новиченко	14.І.43р.- 20.УП.49р.	15	